

Velkommen til søkeseminar for næringshageprogrammet fra 2023

Onsdag, 22. juni kl 09:00 – 11:00

Formål

Siva er, gjennom sin eiendoms- og innovasjonsvirksomhet, statens virkemiddel for tilretteleggende eierskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljøer i hele landet.

Siva har et særlig ansvar for å fremme vekstkraften i distriktene

Hovedmål

Siva skal utløse lønnsom næringsutvikling i bedrifter og regionale nærings- og kunnskapsmiljøer

Delmål I

Siva skal gjennom sine eiendomsinvesteringer senke barrierer for etablering der markedsmekanismer gjør dette spesielt krevende, også for større industrielle eiendomsprosjekt.

Delmål II

Sivas innovasjonsaktiviteter skal tilrettelegge for etablering og utvikling av bedrifter i nærings og kunnskapsmiljø, og koble disse sammen i regionale, nasjonale og internasjonale nettverk.

Eiendom

Investering
Forvaltning

Avkastningskrav
Egenkapital + lån

Eierskap

Investering
(deleier)
Forvaltning
(styrerepresentanter)

Utvikle sterke
innovasjonsselskap

Industri

Norsk katapult

Oppdrag fra NFD

Program

Næringshageprogram
Inkubasjonsprogram

Programoppdrag FK

Næringshageprogrammet 2023-2032

Næringshageprogrammets innretning

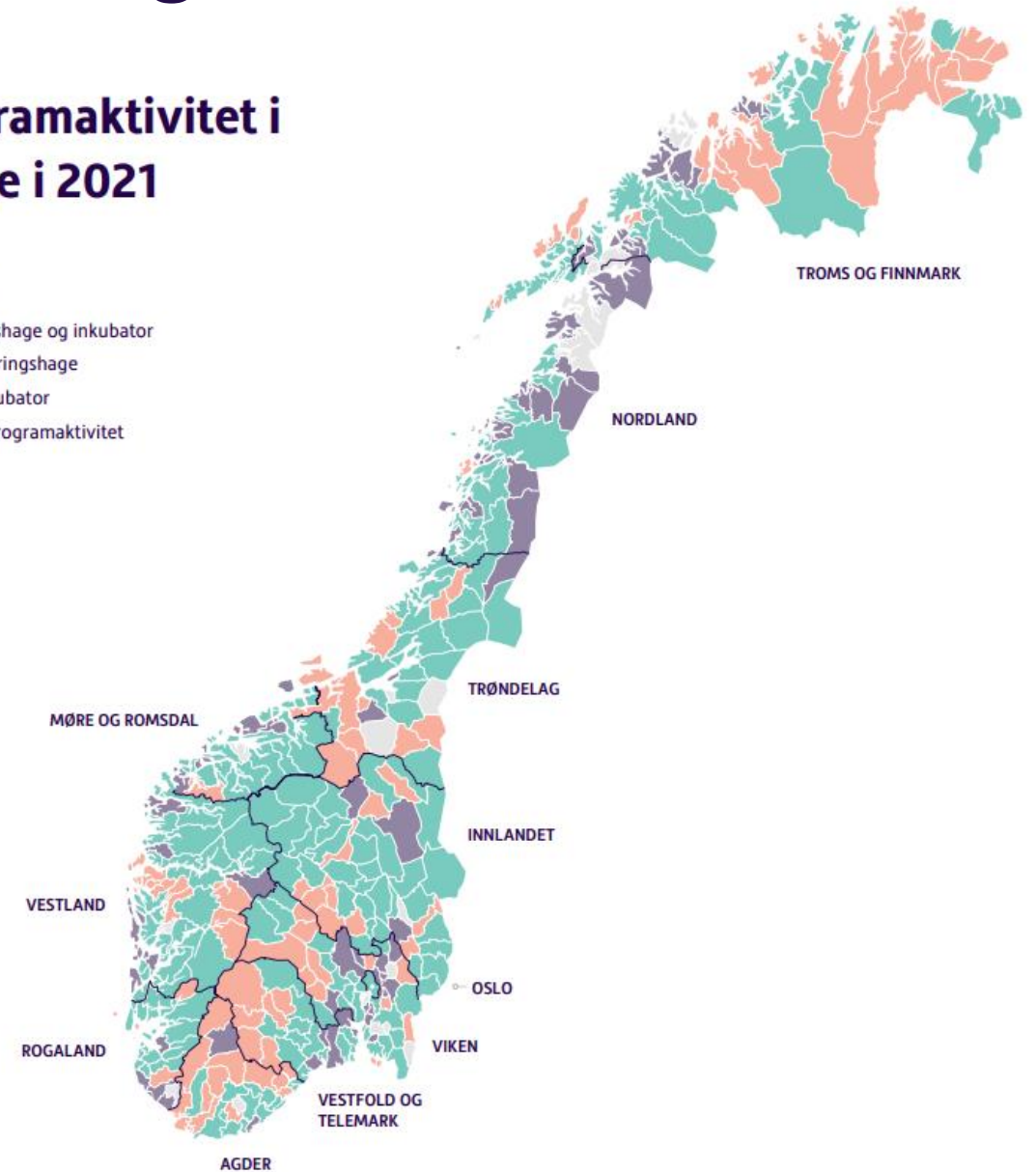

- Åpen utlysning 2022 (39 operatører i 2021)
- Distriktpolitisk virkemiddel
- Økt verdiskaping
- Regionalt verktøy
- Bedriftsrettet program (indirekte)
- Bransjenøytralt
- 10-årige programmer (5+5)
- Differensiert finansieringsmodell
- Vurdering/evaluering hvert 2. år
- Nasjonalt innovasjonsnettverk - delingskultur
- Fylkeskommunene er oppdragsgiver
- Siva ivaretar faglig oppfølging, på oppdrag fra fylkeskommuner

Programaktivitet i Norge i 2021

Fargekoder

- Næringshage og inkubator
- Kun næringshage
- Kun inkubator
- Ingen programaktivitet

Næringshageprogrammet

Visjon:

Utvikle bærekraftig og fremtidsrettet næringsliv i distriktene

Hovedmål:

Bidra til økt verdiskaping basert på regionale fortrinn, gjennom å legge til rette for utvikling av bærekraftige og omstillingsdyktige bedrifter

Programmål:

- Økt verdiskaping
- Flere bærekraftige bedrifter
- Nye markedsmuligheter
- Økt digitalisering og industriutvikling
- Tilgang til relevante nettverk
- Relevant og effektivt virkemiddel for bedriftene i Distrikts-Norge
- Økt samhandling mellom relevante virkemidler

Forventet effekt av Næringshageprogrammet

Bedriftsøkonomisk effekt:

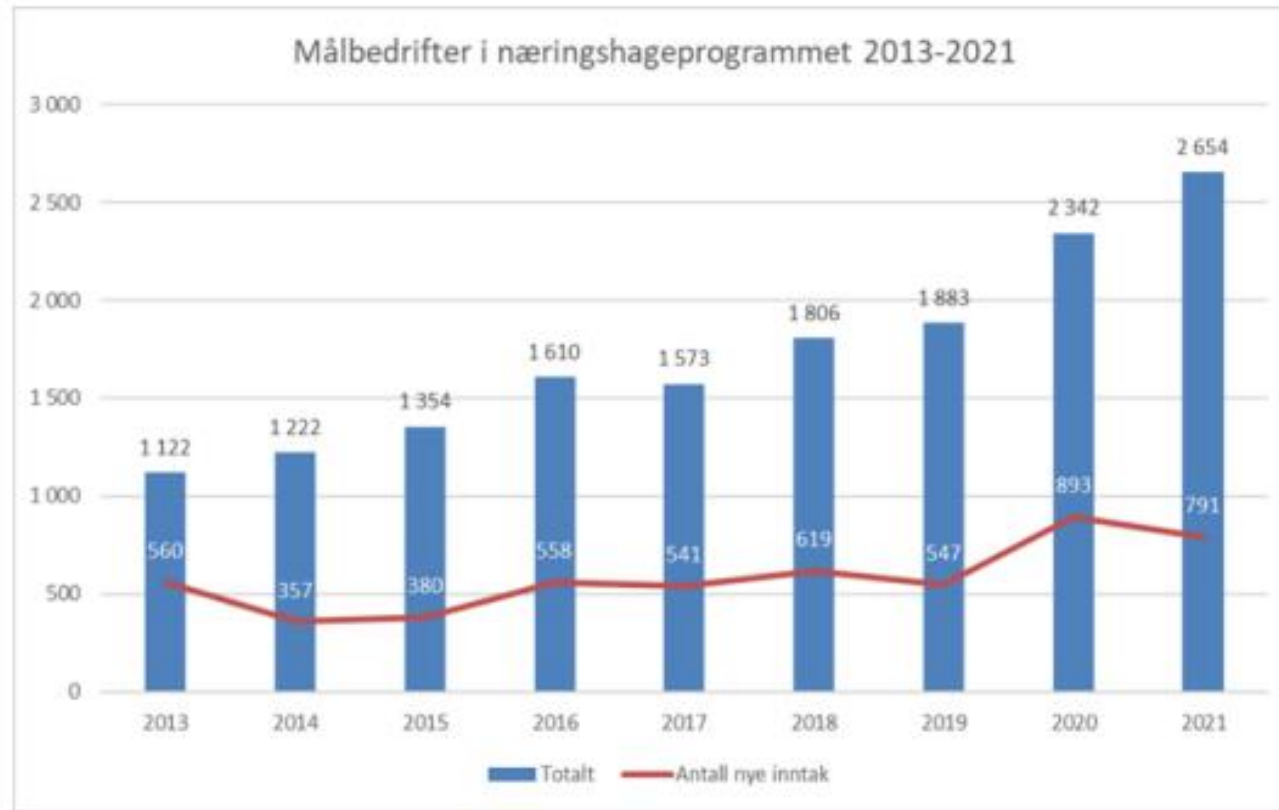
- Økt omsetning og verdiskaping
- Økt evne til omstilling og utvikling hos små og mellomstore bedrifter
- Økt evne til grønn omstilling, samt økonomisk og sosial bærekraft
- Økt digitalisering og industriutvikling gjennom målrettet bistand for å utnytte muliggjørende teknologier
- Økt evne til kompetanseutvikling i bedrifter
- Markedsutvidelse gjennom målrettet å utnytte potensialet for vekst/utvikling i enkeltbedrifter og bedriftsmiljøer på hjemme- og utemarkedet

Samfunnsøkonomisk effekt:

- Økt omsetning og verdiskaping
- Flere bærekraftige bedrifter
- Realisering av regionale fortrinn og strategier
- Økt sysselsetting og sterkere lokalsamfunn
- Utvikling av sterke regionale innovasjonsmiljøer som knyttes sammen i et nasjonalt nettverk

Forventet effekt av Næringshageprogrammet

Basert på erfaringstall og forventet økt omfang av Næringshageprogrammet, forventes følgende aktivitet og effekt i programperioden 2023-2032:

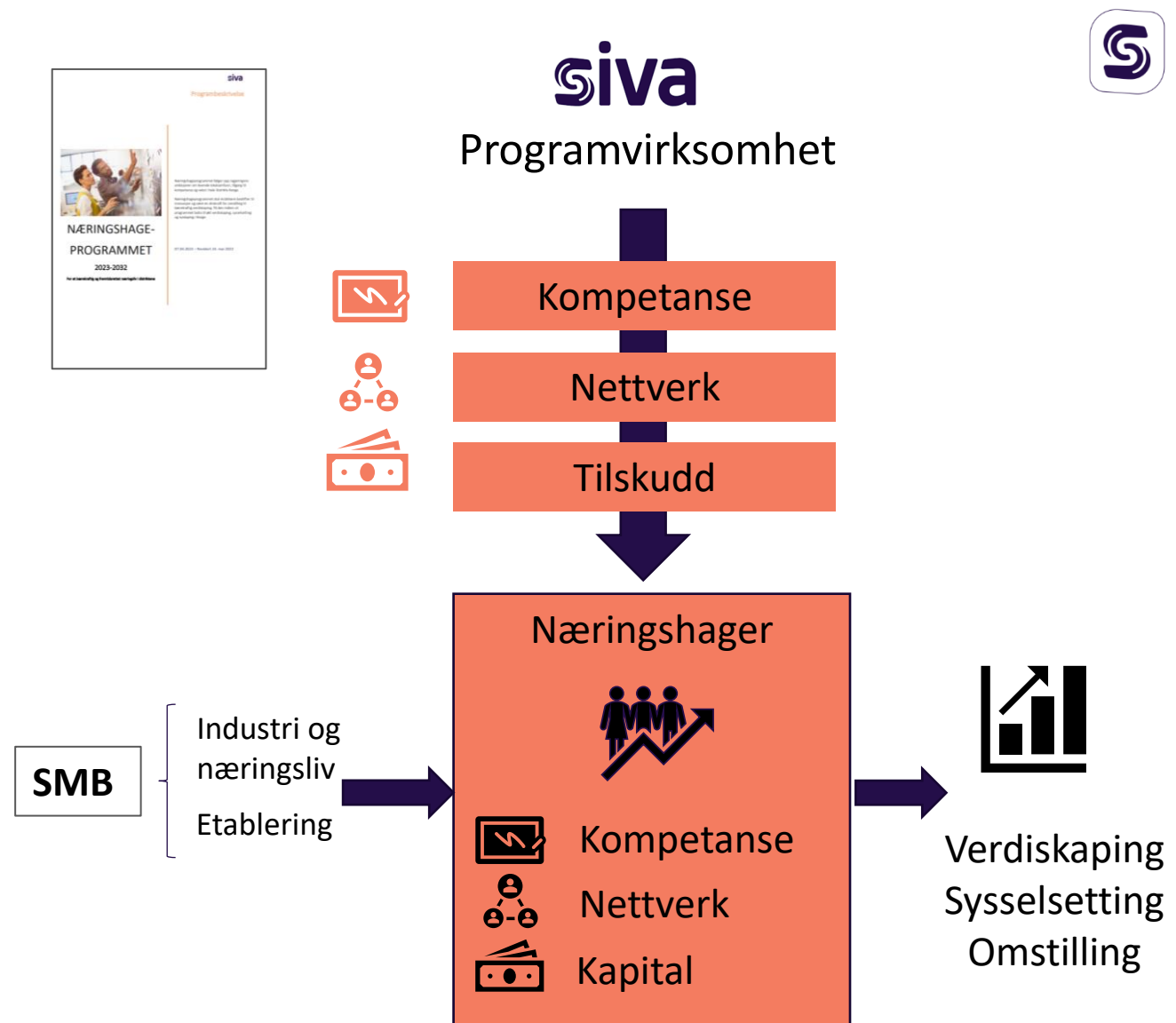
Mellom 2700 og 4500 målbedrifter som mottar innovasjonsstøttetjenester gjennom programmet hvert år.

Årlig økning i aktivitet.

Akkumulert verdiskaping på minimum 225 milliarder kroner

Figur 2: Utvikling i antall målbedrifter og nye inntak i Næringshageprogrammet 2013-2021

Næringshageprogrammet er et indirekte virkemiddel – for bedrifter, gjennom innovasjonsselskaper

Målgruppe Næringshageprogrammet

1. Innovasjonsselskaper (operatører)

Innovasjonsselskap med relevant kompetanse som har en sentral rolle i det regionale økosystemet

2. Bedrifter (SMB)

Små og mellomstore bedrifter og nyetableringer primært i distriktene, med evne og vilje til omstilling og utvikling

1. Målgruppe - operatører

Innovasjonsselskap med relevant kompetanse som har en sentral rolle i det regionale økosystemet

Kompetanseområder i programmet

- Bedriftsutvikling
- Innovasjonsmetodikk
- Omstilling til bærekraft
- Digitalisering og industriutvikling
- Markedsutvidelser til hjemme- og utemarkedet
- Kompetanseutvikling og kobling til FoU

Innovasjonsselskap

- innenfor området for distriktsstøtte el. tilsvarende
- et aksjeselskap med privat aksjemajoritet
- ikke utbytte parallelt med programoppdrag
- bærekraftig (økonomisk, sosial, miljømessig)
- relevant tjenestetilbud ref programbeskrivelse

Kompetanse

- intern kompetanse og kapasitet ref programbeskrivelse
- tilgang på ekstern kompetanse og nettverk

Rolle i regionen

- har et tilstrekkelig markedsgrunnlag (behov, geografi....)
- lokal forankring og engasjement – fra offentlige aktører og privat næringsliv
- del av etablert innovasjonsøkosystem/nettverk (regionalt, nasjonalt, og internasjonalt)
- koblinger til relevante regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler

Flerfunksjonelle selskap

Økt verdiskaping og sysselsetting nasjonalt og regionalt, gjennom utvikling av sterke innovasjonsmiljø i alle regioner og utnyttelse av regionale fortrinn.

Eierskap

- Lokal/regional forankring
- Engasjement privat næringsliv
- Offentlige forankring

Kompetansemiljø

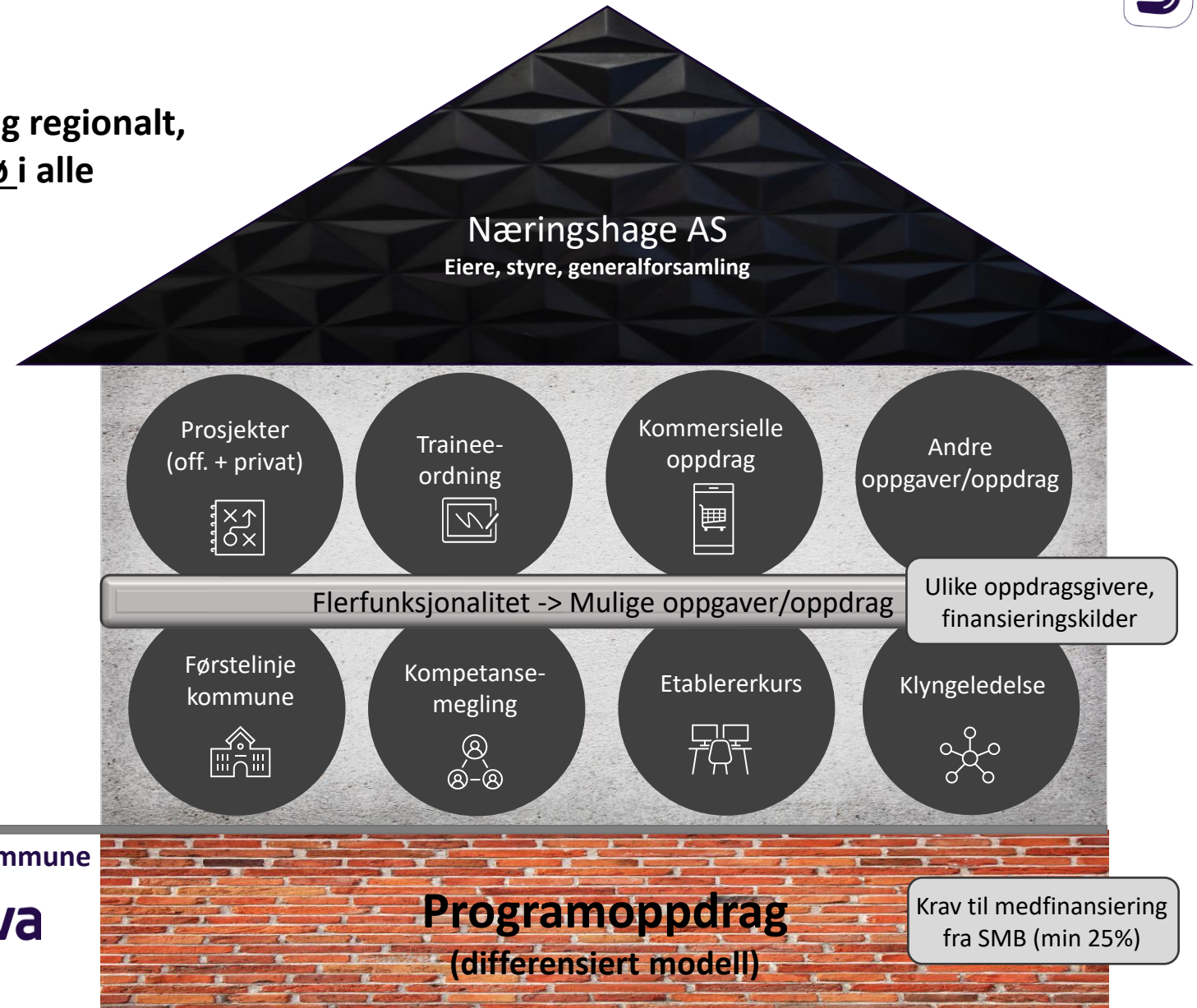
- Intern kompetanse
- Tilknyttet kompetanse
- Nettverk/innovasjonsøkosystem
- Kommersielle tjenester
- Prosjekter (offentlig/privat)
- Offentlige oppdrag

Samarbeid/henvisningskompetanse

- Andre næringshager
- Inkubatorer
- FoU sektor
- Virkemiddelapparat
- Ulike fagmiljø

Fylkeskommune

siva

Samspill med andre virkemidler – henvisningskompetanse

- Næringshagene har god henvisningskompetanse
- Næringshageprogrammet skal samspille godt med andre virkemidler og virkemiddelaktører
- Tilgjengeliggjøre riktig virkemiddel på riktig tid og sted i prosessen (mobilisere)
- Innovasjonsselskapene er et verktøy og en arena for hele virkemiddelapparatet (oppdrag)

2. Målgruppe – bedrifter (SMB)

Små og mellomstore bedrifter og nyetableringer primært i distriktene, med evne og vilje til omstilling og utvikling

SMB (EØS definisjon)

- Færre enn 250 ansatte OG
 - Lavere omsetning enn 50 millioner euro OG/ELLER
 - Samlet balanse enn 43 millioner euro
1. Flere enn 250 ansatte -> stor bedrift
 2. Færre enn 250 ansatte og overstiger begge de økonomiske verdiene -> stor bedrift
 3. Færre enn 250 ansatte og overstiger kun en av de økonomiske verdiene -> SMB
 4. Færre enn 250 ansatte og overstiger ingen av de økonomiske verdiene -> SMB

Bedrifter (SMB)

- etablerte med evne og vilje til omstilling og utvikling
- nyetableringer

Distrikt

- innenfor virkeområdet for distriktrettet investeringsstøtte ref «Distriktsstøttekartet»
- tilsvarende næringssvake områder jfr Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler § 2

Evne og vilje

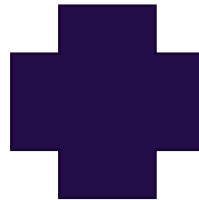
- forutsetter avtale mellom operatør og SMB
- egenandel bedrift (minimum 25%)

Markedsgrunnlag for programoppdrag

Behov/kritisk masse

- Det må være behov for programtjenester
- Bidra til styrket regional næringsutvikling
- Det må foreligge markeds- og systemsvikt

Tjenester/kompetanse

Bærekraft som bærebjelke (visjon, hovedmål, effektmål – utvikling av nye kompetanseelementer)

Forsterket kobling mot FoU

Digitalisering og industriutvikling

Godt samspill med andre virkemidler – henvisningskompetanse

Kompetanse

->

kritisk masse SMB over tid (bransje, geografi, tema)

->

regionale fortrinn og strategier til grunn

->

buftring* og bridging**

*Buffering/Bufring-> mangler helt nødvendige/ kritiske ressurser

**Brobygging/Bridging -> manglende kobling til investorer, industripartnere, universitet, forskningsinstitutter, og kunder/leverandører

Regional rolle

Styrket regional næringsutvikling er en viktig del av regionreformen.

- Regionale strategier er førende
 - Tjenester som understøtter og styrker
- Tilgang til programtjenester der det er behov
 - Mulig med bransjespissing
- Hensiktsmessig geografisk fordeling
 - Operere i flere regioner
 - Hensiktsmessig område
 - Begrenset overlapp
 - Rom for samarbeid mellom selskaper
- Mulig å operere begge programmer
 - Tilstrekkelig behov i markedet vil være avgjørende

Programtjenester

Kompetanseområder

- Bedriftsutvikling
- Innovasjonsmetodikk
- Omstilling til bærekraft
- Digitalisering og industriutvikling
- Markedsutvidelser til hjemme- og utemarkedet
- Kompetanseutvikling og kobling til FoU

Leveranser

- Kompetanse
 - Individuell rådgivning for omstilling/vekst
 - Felles/individuell kompetansetiltak for bedriftene
 - Henvisnings- og koblerkompetanse
- Nettverk
 - Innovasjonsarena og møteplasser
 - Sosialt og faglig utviklingsmiljø
 - Regionalt, nasjonalt og internasjonalt økosystem
 - Samhandling og koordinering mot regionale og nasjonale virkemidler
- Kapital
 - Rabatterte rådgivningstjenester (innovasjonstilskudd)
 - Kobling/rådgivning mot øvrige finansielle virkemidler
 - Kobling mot private kapitalkilder

Næringshagenes bidrag til bedriftene

*Rådgiver og sparringpartner
Kompetanse og nettverk
Henvisning og kobling til virkemidler*

En NH jobber i
gjennomsnitt
med 50 SMBer i
året

Inntak
av bedrifter
i program

Identifisere
behov, ideer
og potensial
for utvikling

Utvikle og
iverksette
utviklingsaktivitete
r og -prosjekter

Gjennomføre
utviklingsaktiviteter
og innovasjons-
prosjekter

Implementere
løsninger og
kompetanse

Bedrifter ut av
program

Bedriftenes utviklingsløp

Sivas leveranser til operatør for Næringshageprogrammet

Kompetanse og nettverk

- Utviklingssamtaler
- Datagrunnlag aktivitet og resultater
- Kundetilfredshetsundersøkelse, årlig
- Nasjonalt nettverk med næringshager og øvrige innovasjonsselskap
- Felles verktøy, metoder og maler
- Beste praksis og deling
- Siva-partnersamlinger
- Rådgivning og oppfølging fra Siva-ansatte
- Kurs (studiepoenggivende)
- Fagseminarer
- Opplæring nye ressurspersoner
- SivaNett – digital delingsplattform
- Nettverk til øvrige aktører i virkemiddelapparatet
- Overordnede samarbeidsavtaler (eks Digital Norway, Enova, Eksfin, Doga)
- Sivakonferansen
- Studieturer

Kapital

- Tilskudd til den enkelte næringshage, basert på potensial og resultat
- Tilskudd til forprosjekt basert på oppdrag fra fylkeskommunen

Finansiering

Finansiering skal dekke:

1. Programtilskudd til den enkelte næringshage (differensiert tilskuddsmodell)
2. Gjennomførings- og administrasjonskostnader til Siva (herunder kompetanse- og nettverkstilbud til programoperatørene)

---- Eget satsingsforslag, ikke avklart

3. Tilskudd fylkesoverskridende tiltak til inkubatorer og næringshager (satsingsforslag)

Programtilskudd

- En differensiert tilskuddsmodell skal bidra til størst mulig effekt.
- Økonomisk ramme for aktivitet i næringshageprogrammet
 - innovasjonsstøtte 75% - art 28, bedriftsrettet støtte
 - tilskudd utenom statsstøtteregelverket 25% , mobilisering og gjennomføring
 - fakturert SMB
- Tilskuddsnivå i det nye programmet
 - maksimumsnivå 3,5 millioner
 - minimumsnivå 1,7 millioner
 - antall nivå følger av bevilgning gjennom statsbudsjett og budsjett fra fylkeskommunene og omfang operatører
- Følges opp med vurdering hvert 2. år, første gang 2024
- Mål og resultatstyring som fundament

Tilskudd til en næringshage

Tilskudd fra Siva til næringshagene blir utbetalt etter følgende kriterier:

Tilskudd utenom
statsstøtteregeverket

25 % av tilskudd

Innovasjonsstøtte til SMB
Artikkel 28
Inntil 75 % støtte

75 % av tilskudd

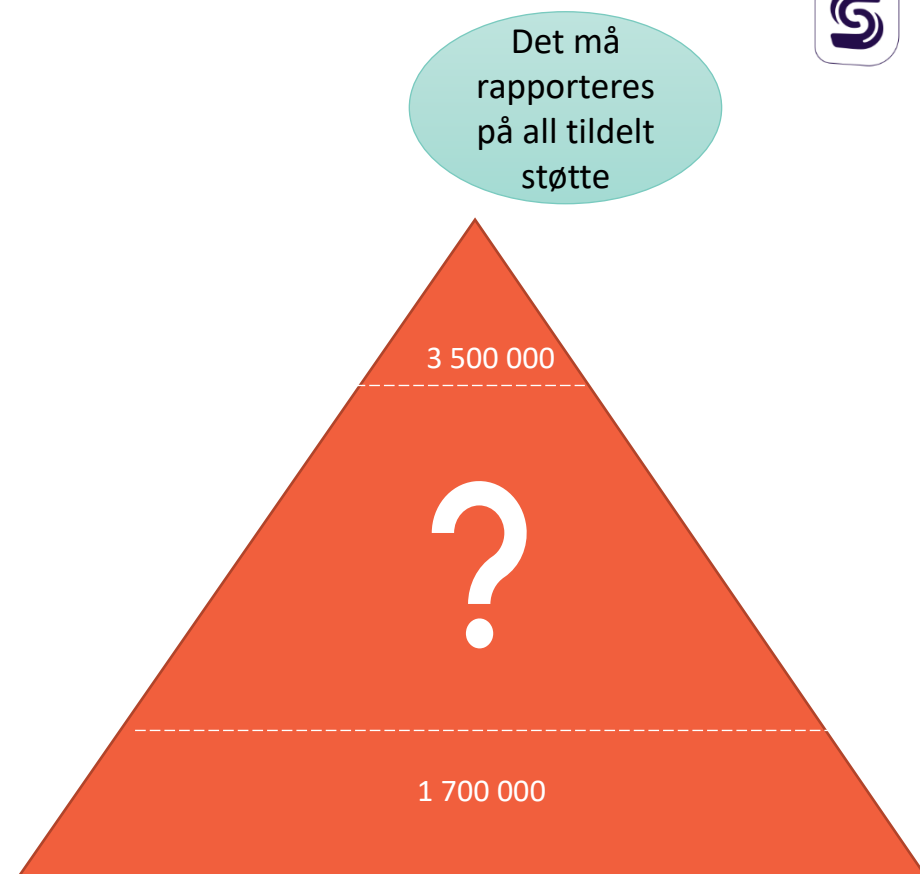
- Artikkel 28 – «Innovation aid for SMEs» - Innovasjonsstøtte til SMB'er
- All artikkel 28 skal brukes på målbedrifter med inngått målbedriftsavtale
- Artikkel 28 skal brukes på rabatterte innovasjonsstøttetjenester – kan ikke utbetales til SMB
- Næringshagen kan ikke bruke artikkel 28 på å dekke egne utgifter
- Bruken av artikkel 28 skal rapporteres årlig Sivas rapporteringssystem
- Bruk av tilskudd til mobilisering og gjennomføring rapporteres årlig i eget system
- Det kan ikke «ligge igjen» midler for mobilisering og gjennomføring i selskapet

Følgende foretak kan ikke motta innovasjonsstøtte:

- offentlig eide foretak (herunder KF og SF)
- banker og forsikringsselskap
- andre innovasjonsselskaper (herunder kunnskaps-/forskningspark, inkubatorer, næringshager).

Foretak som kun i svært sjeldne tilfeller kan motta innovasjonsstøtte (pga. kravet om næringsvirksomhet):

Stiftelser, lag og foreninger (f.eks. idrettslag), non-profit-organisasjoner, næringsforeninger, næringsorganisasjoner o.l., opplæringskontor (vær spesielt oppmerksom på foretak med Nace-kode i 94-serien).

Differensiert tilskuddsmodell

Bruk av artikkel 28 i praksis

Eksempel 1: Næringshagen leverer tjenesten	Eksempel 2: Eksternt tjenestekjøp
1. NH beregner markedsverdi på tjenesten (som oftest er tjenesten enten en pakkeløsning eller timer). 2. NH avklarer støtteintensiteten (bør fremgå av avtalen med bedriften) 3. NH fakturerer bedriften: (markedsverdi * (1-støtteintensitet). Faktura skal ha mva. 4. NH inntektsfører artikkel 28 fra Siva (markedsverdi * støtteintensitet). Ikke mva. Dette reduserer posten kortsiktig gjeld tilsvarende	1. NH inngår avtale med ekstern leverandør (basert på bedriftens behov). I avtalen skal pris fremgå. 2. NH avklarer støtteintensiteten med bedriften 3. NH mottar faktura fra ekstern leverandør som NH betaler i sin helhet (inkl mva) 4. NH fakturerer bedriften: (markedsverdi * (1-støtteintensitet). Faktura skal ha mva. 5. NH inntektsfører artikkel 28 fra Siva (markedsverdi * støtteintensitet). Ikke mva. Dette reduserer posten kortsiktig gjeld tilsvarende

Talleksempel:

Markedsverdi = 10 000

Støtteintensitet = 75 %

Faktura til bedrift: kr 2 500 + mva

Inntektsføring av art. 28: kr 7 500

Talleksempel:

Markedsverdi = 20 000

Støtteintensitet = 50 %

NH betaler faktura til ekstern leverandør: kr 20 000 + mva

Faktura til bedrift: kr 10 000 + mva

Inntektsføring av art. 28: kr 10 000

Krav til søknad og opptak

Kriterier som må oppfylles for å kunne søke opptak:

Kriterier	Krav til dokumentasjon på søknadstidspunktet
Aksjeselskap	Firmaattest
Privat aksje-majoritet	Liste over aksjonærer fordelt på private/offentlige eiere ¹
Etiske retningslinjer	Selskapets etiske retningslinjer ¹
Ikke utbetale utbytte	Søker må bekrefte dette i søknaden (avkrysning i tabell)
Skriftlig orientert fylkeskommunen(e)	Søker må bekrefte dette i søknaden (avkrysning i tabell)
Sunn økonomi	Regnskap for 2021. Må oppgi i søknaden dersom det har vært en vesentlig negativ utvikling i selskapets økonomi etter 2021
Innovasjonsselskapet og majoriteten av målbedriftene skal være lokalisert innenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte ²	Søker må bekrefte dette i søknaden (avkrysning i tabell). Dersom selskapet og/eller en vesentlig andel av målbedriftene ligger utenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte, må det argumenteres hvorfor det er behov for næringshageprogrammet der.

¹ Dokumentasjon på disse punktene kan ettersendes innen 20. oktober 2022 kl 15:00 til firmapost@siva.no

² Oversikt over hvilke kommuner som er innenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte finner her: <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/regional--og-distriktpolitikk/det-distriktpolitiske-virkeomradet/Virkeomradet-for-distriktsrettet-investeringsstotte/id2362281/>

Kriterier som vil vurderes og scores

Hovedkategorier	Kriterier	Vekting *
Søkende selskap	Eierskap/ledelse/bemanning	10 %
	Flerfunksjonalitet	
	Regional rolle, forankring og engasjement	
Målsettinger knyttet til bedrifter i Næringshageprogrammet	Målgruppe	20 %
	Markedspotensialet og målsettinger for antall målbedrifter	
	Fylkeskommunale/nasjonale satsinger og strategier	
Selskapets leveranser til bedriftene i program	Kompetanse	20 %
	Nettverk	
	Kapital	
Kompetanse	Intern kompetanse	20 %
	Ekstern kompetanse	
	Målsettinger for programoperatørene	
Økosystem	Aktører i selskapets økosystem	15 %
	Selskapets rolle og bidrag i økosystemet	
	Økosystemets forventede bidrag til programvirksomheten	
Handlingsplan	Handlingsplan	5 %
Økonomi	Forutsetninger	10 %
	Budsjett	
	Finansiering	

* Innad i de ulike hovedkategoriene vektes de ulike kriteriene likt

Score som vil benyttes

Score	Beskrivelse	Utdypende beskrivelse
4	Fremragende	Søknaden svarer særdeles godt på kriteriet. Den har ingen mangler.
3	Svært godt	Søknaden svarer svært godt på kriteriet, men den har noen få mangler.
2	Godt	Søknaden svarer godt på kriteriet, men den har flere mangler.
1	Mindre godt	Søknaden svarer mindre godt på kriteriet. Den har flere, vesentlige, mangler.
0	Dårlig	Søknaden svarer ikke på kriteriet, eller den kan ikke vurderes fordi den er ufullstendig og mangler viktig informasjon.

Formelle krav til søknaden

- Wordmalen må benyttes (inkludert fonttype og –størrelse. Normalskrift er Calibri brødtekst, størrelse 11, enkel linjeavstand). Alle punkter må besvares.
- Søknaden skal utarbeides på norsk
- Søknadsteksten skal være på maks 15 sider. I tillegg kommer forside og innholdsfortegnelse.
- Søknaden kan i tillegg inkludere inntil 5 sider vedlegg utover de vedleggene som er påkrevd ifbm søknaden
- Søknaden skal sendes på epost til firmapost@siva.no senest 15. september kl 16:00.
- Hele søknaden inkludert vedlegg skal sendes som pdf-fil. Søknadsteksten (uten vedlegg) skal også sendes i word-format
- I eposten med søknaden skal det komme frem kontaktinformasjon til kontaktperson hos søker

Relevant informasjon

- Programbeskrivelsen
- Utlysningstekst
- Powerpoint-presentasjon av nytt næringshageprogram
- Word-mal for søknad
- Opptak av søkerseminar
- Ofte stilte spørsmål

Dette ligger tilgjengelig på www.siva.no/program

Proessen videre

Spørsmål til utlysningen

- Spørsmål sendes til:
utlysningprogram@siva.no
- Spørsmål og svar vil publiseres på siva.no «ofte stilte spørsmål» - likebehandling
- Siste frist for å sende spørsmål er onsdag 8. september kl 16:00
- Siva svarer opp en gang i uken gjennom sommeren

Proessen fra utlysning til opptak

- Søknadsfrist er 15. september kl. 16:00
 - Søknaden sendes til: firmapost@siva.no
- Forslag til statsbudsjett legges frem 6. oktober
- Siva presenterer forslag til den enkelte fylkeskommune 1. november
 - Møter med den enkelte fylkeskommune, de beslutter opptak i sitt fylke
- Søkere får svar på søknaden 1. desember
 - Med forbehold om endelig statsbudsjett og vedtak i det enkelte fylke

Pause før spørsmålsrunde